

Carta aberta sobre a Academia e a lingua

MANUEL RIVAS, SUSO DE TORO E X. L. MÉNDEZ FERRÍN

Os escritores Manuel Rivas, Suso de Toro e Xosé Luís Méndez Ferrín asinan conxuntamente esta carta aberta, na que falan do futuro da Real Academia Galega, institución que desde a demisión de Domingo García Sabell está inmersa nunha etapa de anovamento.

AS academias son un instrumento máis ou menos útil para a vida das linguas, hoxe hai algunhas completamente obsoletas e hai outras que buscan para si un novo papel e novas formas de ser útiles. En todo caso a Real Academia Galega é unha institución financiada con fondos públicos para promover a lingua e a literatura galega e ten sobre si pola Lei de Normalización Lingüística a responsabilidade de fixar a ortografía da nosa lingua. Por todo iso o futuro que ten diante de si ocúpanos, como debe ocupar tamén a calquera galego que estime o patrimonio dun idioma propio.

Ocúpanos ademais en tanto que escritores no idioma galego, se ben a lingua é de todos

os galegos foron os escritores quen foi fixando no bo e no malo a súa fasquía. Doutra banda, a sorte e o rumbo do idioma atinxe directamene ao noso traballo. Por iso é polo que quixeramos que a sociedade galega no conxunto e o mundo da cultura e da literatura moi en particular entendese que o futuro rumbo da Academia, coa maior ou menor importancia que teña na vida da lingua e a cultura, é cousa de todos. A nova presidencia e a futura orientación non é asunto exclusivo dos membros desta institución senón asunto para un debate público cívico e construtivo. E para ese debate ofrecemos as seguintes consideracións:

-O idioma galego vive nunha

situación contradictoria, aínda que hai progresos e hai un recoñecemento xurídico e político, o seu presente e o seu futuro está condicionado pola falta dos apoios debidos e por atrancos para a súa normalización. Nesta situación cómpre por parte da RAG un actitude activa na defensa da lingua e propoñer estratexias para avanzar nese camiño da normalidade social da nosa lingua.

Fase histórica

-Pensamos asimesmo que a etapa que debe inaugurar a nova presidencia debe considerar que a Galiza, a súa cultura e o seu idioma se atopan nunha nova fase histórica, con novos desafíos, caracterizada pola abertura ao mundo e as difi-

cultades e posibilidades de afirmar a súa presenza no exterior.

Non é pois a Galiza afogada que orixinou posturas de subsistencia, a nosa cultura debe agora saír fora de nós, témola que exportar, e precisa de estratexias para ter presenza na península e en Europa, aproveitando especialmente a desaparición da fronteira coa veciña Portugal e as posibilidades no Brasil. Galiza pode e debe ser un lugar de encontro de culturas e para iso fan falta ánimo e plans concretos. Para esta nova etapa non cómpre, pois, unha mera substitución rutineira dunha persoa por outra se non vai acompañada dun debate e de novos obxectivos neste senso.

-A nova presidencia pensamos que debe dirixirse non só aos actuais membros da citada institución senón ao conxunto

da sociedade. Debe abrirse a eles e darlles cabida, pedir e atender as súas opinións nadas da experiencia do traballo no idioma e facer o seu labor na lingua cun sincero esforzo integrador de posturas, para acumular enerxías nun proxecto colectivo que evite o desgaste en liortas.

-Un cambio na presidencia da Academia debiera ser o momento para un avivaceo do debate na nosa cultura. Non só revisar os obxectivos e a forma de funcionamento desta institución pública senón, sobre todo, debater o momento actual e os obxectivos inmediatos a acadar. Saír da atmósfera de aborrecedemento, frustración e desgana que ten afogada á cultura en lingua galega e acumular enerxías para o que nos cómpre facer. Iso pensamos nós e convidamos a considerar a quen cumpira.